

Asia: VN/11517/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhdistelmävehennyksestä verotuksessa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Ekonomit kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asian käsittelyssä ja lausuu näkemyksensä seuraavaa. Suomen Ekonomit pitää esitystä erityisen tarpeellisena sitä varten, että Suomen pitkän aikavälin kasvun edellytykset, tuottavuuskehitys ja talouden uusiutuminen ottavat harppauksia eteenpäin.

Yleisesti ottaen on tärkeää luoda selkeä, ennustettava ja kokonaisuudessaan toimiva uusi TKI-verokannustin yrityksille, joka saa lisää yksityistä TKI-rahaa liikkeelle. Esityksellä on tähän verrattain hyvät edellytykset.

Ostopalvelut

Hallituksen esityksessä esiintuodaan, ettei verovähennysmallinen TKI-verokannustin parhaiten sovellu nuorille yrityksille. Siksi on korostetun tärkeää, että nykyisen esitetyn mukaisesti myös T&K-ostopalvelut voidaan laskea esityksen mukaisesti hyväksyttäviksi TKI-menoiksi. Tämä pienentäisi kynnystä sille, että myös ei vielä niin kovin laajalti TKI-toimintaa tekevät yritykset voisivat nykyistä enemmän ryhtyä panostamaan TKI-toimintaan.

Yritysten TKI-toiminnan vivuttaminen

Laissa esitettyä yritysten TKI-verokannustinta ei ole syytä laajentaa koskemaan muuta kuin nimenomaan yritysten tekemää tai yritysten ostopalveluina hankkimaa TKI-toimintaa. Tällä uudella

verovähennyksellä halutaan tukea etenkin myös uuden TKI-toiminnan syntymistä yrityksissä, jotka eivät vielä tee TKI-toimintaa. On syytä varmistaa, että esityksen mukaiseen TKI-toimintaan suunnatut julkiset varat (80M eur 2023, 100M eur 2024) todella riittävät uudenkin TKI-toiminnan käynnistämiseen. Siksi ei ole syytä laajentaa uutta tukimuotoa heti esimerkiksi korkeakouluysteistyöhön tai korkeakoulujen TKI-toimintaan.

Mikäli lähivuosina huomataan, että tämä uusi verokannustin selvästi toimii halutulla tavalla, eli se saa merkittävästi lisää yksityistä TKI-panostamista aikaan, niin on syytä rakentaa valmiuksia korottaa valtion tähän osoittamia varoja. Eräs tapa tehdä tämä on kohdentaa uudelleen osa nykyisistä säilyttävistä yritystuista.

Inkrementaalinen tuki

Inkrementaalinen tuki on maailmalla todettu osana kokonaisuudessaan toimivaa TKI-järjestelmää tuloksia aikaansaavaksi. Sen hankaluus on kuitenkin siinä, että se tekee järjestelmän seurannasta sekä hallinnoimisesta vaikeampaa ja monimutkaistaa itse TKI-verokannustinta. Epäselvempi malli heikentää etenkin pienempien yritysten kykyä tarttua siihen, ja luo itsessään kannustimia aktiiviseen kirjanpidolliseen menosuunnitteluun tai -jaksottamiseen. Inkrementaalinen tuki jopa rohkaisee pitämään välitaukoja aktiivisemmasta TKI-panostamisesta. Siksi on huolehdittava siitä, ettei suomalainen hybridi-malli sisällä liian vahvaa inkrementaalisuuselementtiä.

Verohallinnon resurssit

Verohallinnon resursseja on vahvistettava, jotta tämän uuden verovähennyksen hyödyntäminen yrityksissä on mahdollisimman yksinkertaista ja, jotta sen hyödyntäminen ei liiaksi vaikeudu uuden sääntelyn tulkintakysymyksistä, tietojärjestelmämuutostarpeista tai muista syistä.

Konsernikohtaisuus

Verohallinnon lausuntoon viitaten olisi syytä harkita sitä, josko uuden verovähennysmallin selkeämmän toteuttamisen vuoksi olisi syytä luopua konsernikohtaisesta tarkastelusta ja siirtyä Suomen verojärjestelmässä tarkoituksenmukaiseen verovelvolliskohtaiseen tarkasteluun.

Suomen Ekonomit ry

Apter Ted
Suomen Ekonomit